

BÖLÜM 24

Aile Üyelerinden Birinin Hastalığı ve Kaybı Küçük Çocuklara Nasıl Anlatılır?

Gülen GÜLER AKSU¹

GİRİŞ

Her anne-baba için evladı biriciktir, kıymetlidir. Hayatta hep mutlu olsun hep gülsün, canı hiç acımasın, gülen yüzü hiç solmasın isteriz. Çocuklarımızı gözümüzden bile korumaya çalışırken maalesef ki önleyemeyeceğimiz, hayatın acı gerçekleri ile yüzleşmek zorunda kalabiliyoruz. Özellikle son birkaç yılı da göz önünde bulunduracak olursak kazalar, doğal afetler, savaşlar, hastalıklar, pandemi, ölüm gibi sayısız durum ile hem biz hem çocuklarımız yüz yüze kaldık. Erişkinlerin bile baş etmekte zorlandığı bu gibi durumlarla çocuklarımız çok erken yaşlarda karşılaşmaya başladı. Bu olumsuz gelişmeleri çocuklarımıza nasıl aktarabileceğimizle ilgili kaygılanıyor, onlara davranışlarımız ve yönlendirmelerimiz hakkında yeterince bilgi sahibi olduğumuza güvenemiyoruz. Bu bölümde özellikle aile bireylerinden birinin hastalığı ve ölümü ile ilgili küçük çocuklara nasıl yaklaşmak gerektiği güncel yazın eşliğinde paylaşılacaktır.

AİLE ÜYELERİNDEN BİRİ HASTALANDIĞINDA;

Aile üyelerinden birinde kronik/ ölümcül hastalığın olması tüm aile işleyişini etkileyebilen önemli bir stres faktörüdür. Hastalık da ölüm gibi bir kayıp ve yas süreci içermektedir. Özellikle kronik/ ölümcül hastalıklar kişinin sağlıklı yaşam potansiyelini de kaybetmesi anlamına gelmektedir.

¹ Doç. Dr., Mersin Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk ve Ergen Psikiyatrisi AD., dr.gulen@hotmail.com, ORCID iD: 0000-0001-9555-3916

KAYNAKLAR

1. Bildik, T. (2013). Ölüm, kayıp, yas ve patolojik yas. *Ege Tıp Dergisi*, 52(4):223-229.
2. Bowlby, J. (1991). Attachment. Vol: 1, USA: Penguin Books
3. Christ, G. H., Christ A.E. (2006). Current approaches to helping children cope with a parent's terminal illness. *CA: a cancer journal for clinicians*, 56(4):197-212.
4. Cipriano, D.J., Cipriano, M.J. (2019). Factors Underlying the Relationship Between Parent and Child Grief. *Omega (Westport)*, 80(1):120-136
5. Fearnley, R., Boland, J.W. (2019). Parental Life-Limiting Illness: What Do We Tell the Children? *Healthcare (Basel)* 20;7(1):47.
6. Günay Ay, M. (2020). Ölüm Kısıyında Çocuk ve Aile. Ercan ES, Bilaç Ö, Kütük MÖ, Işık Ü, Kılıçoğlu AG, Durak FS, Kandemir H, Yazıcı KU, Ünsel Bolat G, Kavurma C, Kılıçaslan F (Ed) Çocuk ve Ergen Psikiyatri II Güncel Yaklaşımlar ve Temel Kavramlar içinde (ss. 869-879) Akademisyen Kitabevi: Ankara
7. Huang, X., O'Connor, M., Hu, Y., Gao, H., Lee, S. (2018). Children's understanding of maternal breast cancer: A qualitative study. *European journal of oncology nursing*, 34:8-14.
8. Inhestern, L., Bergelt, C. (2018). When a mother has cancer: strains and resources of affected families from the mother's and father's perspective - a qualitative study. *BMC Womens Health*, 25;18(1):72.
9. Griese, B., Burns, M.R., Farro, S.A., Silvern, L., Talmi, A. (2017). Comprehensive grief care for children and families: Policy and practice implications. *The American journal of orthopsychiatry*, 87(5), 540-548.
10. Kaytez, N. (2020). Ölüm ve Çocuk Üzerindeki Etkileri. *Avrasya Sağlık Bilimleri Dergisi*, 3(3): 171-176.
11. Lewis, F.M., Woods, N.F., Hough, E.E., Bensley, L.S. (1989). The family's functioning with chronic illness in the mother: the spouse's perspective. *Social science & medicine*, 29(11):1261-9.
12. Lewis, F.M., Hammond, M.A., Woods, N.F. (1993). The family's functioning with newly diagnosed breast cancer in the mother: the development of an explanatory model. *Journal of behavioral medicine*, 16(4):351-70.
13. Oztop, D. (2006) Ölümcül Hastalıklara Yaklaşım. Soykan Aysev A, Işık Taner Y (Ed) Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları içinde (ss. 87-993) Ankara
14. Shea, S.E., Moore, C.W. (2018). Parenting with a Life-Limiting Illness. *Child and adolescent psychiatric clinics of North America*, 27(4):567-578.